

Dragi don Ivane Bosco, evo smo te dočekali, veliki sveče, sretni smo da si s nama. Još dok si u ovom tijelu hodio zemljom, mnogi su ti posjetitelji dolazili na primanja, uglednici, ministri, rektori sjemeništa, biskupi, ali i običan puk, siromašni ljudi, pa i bezvjerci radoznalci. Ali nitko od tebe nije otišao ravnodušan, na svakog si ostavio trag. Uvijek obazriv, blag, ljubazan, strpljiv. I sad si tu, s nama, jer si život posvetio Gospodinu u njegovoj ljubavi za mlade, Njemu si posvetio svoje vrijeme, snage i darove. Svojim si mladićima rekao "Ovdje s vama osjećam se dobro", "Za vas živim, za vas radim, za vas sam spreman i život svoj dati". I dao si, dragi don Bosco, istrošio si se u ljubavi za mlade, i sad si tu, djelatni svetac koji ne miruje, koji je osvojio raj. Pouči nas kako da u raj i mi dospijemo, jer si uvijek, kad su te, žurnog koraka, pitali – don Bosco, kamo idemo?, odgovarao – Idemo u Nebo!

Dragi don Bosco, Božja je providnost htjela da u ovim teškim i nesigurnim vremenima dođeš k nama, i da nas sjetiš na tvoje veliko djelo kojim si uzveličao Gospodina.

Nisi li rekao, da ti nisi ništa drugo nego samo jedan običan cvrčak koji pjeva i onda umre? Tako si rekao jer je skromnost bila tvoja vrlina, mi sad znamo da si bio Božji vrijedni mrav, i da si neumorno radio na Njegovoj njivi, a i danas radiš. Gospodin je čudesno vodio tvoj život.

Rodio si se 16. kolovoza 1815. otac Franjo ti je bio među najsiromašnijim seljacima u mjestu Becchi blizu Torina, i umro je kad si imao tek dvije godine. Osim mlađeg brata Josipa, imao si brata Antuna iz očevog prvog braka koji te nije podnosio, i zbog kojeg si morao, kao dvanaestogodišnjak otići od roditeljske kuće i od brižne majke Margarete. Nastanio si se u drugom mjestu kao mali stajski sluga. Zaljubio si se u knjige, i kasnije se školovao radeći različite poslove. Sanjao si svoj prvi san koji je jasno zacrtao tvoju budućnost. U njemu si zbog svoje revnosti prema Gospodinu, šakama krenuo ušutkivati i kazniti dječake psovače, ali onda se pojavio blistavi čovjek čije je lice svijetlilo i koji ti je rekao: „Ne šakama, već blagošću i ljubavlju moraš pridobiti te svoje prijatelje.“ I taj ti je čovjek obećao pomoć Učiteljice koja je njegova majka. I već tada si shvatio da ti je govorio Isus, Isus koji ljubi mlade, koji ih želi okupiti i ljubiti iskrenom ljubavlju koja pobjeđuje svaku mržnju, zlo, pa i smrt. Teška su ona bila vremena, ali kao da se povijest u svojim rugobama ponavlja. I tada borbe za vlast, borbe za moć i ugled, borbe za terene i nekretnine, porezi i nameti, nametanje loših pravila, i što je najvažnije, zatiranje Boga na sve načine. Jer oholice Boga ne trebaju. Gramzljivci Boga ne priznaju. Moćnici Boga proglašavaju nemoćnim, slabim, ograničenim pa i mrtvim. Protuvjerska uvjerenja rasla su sa moćima liberala, rađale su se revolucije, ginuli ljudi zbog nečijih interesa. Rasla je glad u narodu, glad za hranom, ali i glad za Bogom, kod posebnih dušica koje su žeđale za Pravom Ljubavlju. Francuska revolucija je zatvorila crkve, zabranila kršćansko bogoslužje, uništavali su se kršćanski simboli a sve u ime takozvane slobode i pravde. Kako to zvuči poznato. Nerad i glad, nasilje i siromaštvo uobičajeni su pratitelji osiromašenog naroda kojeg izrabljuje takva demokratska revolucija. Mali broj velikih posjednika, i mnoštvo giljotina za tanke vratove. Vojnici željni slave, kraljevi željni trona, plemići željni beneficija, a siromasi postaju još siromašnijima, pa je i tvoja majka Margareta da vas prehrani, zaklala jedinu kravu ljubimicu. Ali upravo je majka, svojom uravnoteženom osobnošću unijela sliku Boga, kao velike i pravične osobe koja čovjeka glada u svakom

trenutku. I kad ti je trebala pomoć, kad si već osnovao zavod za dječake, ona se spremno odazvala tvom pozivu i do kraja služila kao druga majka svih sirotih dječaka koje si skupio s ulice. Ona ti je rekla da ako ikad postaneš bogat svećenik, da ti nikad neće preći prag. U sjemeništvu vas je bilo dva Ivana Bosca. Prvi je za sebe rekao – ja sam Bosco, drvo mušmule, drvo tvrdo, nemoguće za saviti. A ti si rekao – ja sam Bosco vrba, drvo meko, savitljivo, prilagodljivo. Za tebe zna cijeli svijet, a za tvrdog samo nekolicina i Bog. Jer ti si dopustio Bogu da te savije, i potroši za druge, a On te okrunio neprolaznom slavom. Hvala ti što si došao, da ti pogledamo istrošene ruke, njima si blagoslivljao, dijelio kruh, milovao dječicu, vraćao zdravlje bolesnima, pisao mnoge knjige i pisma, tražio milostinju za velike projekte. Ljudi su hrlili da te vide, pozdrave, dotaknu, jednog siromašnog i samozatajnog svećenika koji je odbio promaknuća i razne povlastice želeći izgorjeti u radu i odgajanju najsiromašnijih mladića, a kasnije i djevojaka osnovavši i Družbu kćeri Marije Pomoćnice. Kad si držao misu, govorili su da je to misa za grešnike koju drži svetac. Jer tvoje je djelo raslo uz velike tvoje žrtve. Prvo si osnovao Društvo veseljaka čiji je moto bio dobro ispunjavati obveze i biti veseo. Jer, dobro si znao da je Evanđelje radosna vijest, i da Sotona ne voli radosnog Kršćanina jer ovaj može naviještati živu Riječ i istinu. Tvoje druženje sa vršnjacima, a zatim odluka da se školuješ za svećenika i život posvetiš Bogu, oplemenjuje tjedna okupljanja najsiromašnije radničke mladeži koji nadničare u Torinu. Industrijska revolucija ne mari za duše malih radnika, nego samo za profit.

Unajmio si Pinardijevu kuću, odbio svaki politički angažman i posvetio se odgoju mladih dajući im strukovne radionice i zanatsko osposobljavanje. Četvorici mladića predložio si osnivanje Družbe nazvanu po velikom svecu sv. Franji Saleškom koji je rođen daleke 1567., crkvenom naučitelju, poznatom po teološkim spisima i izrekama koje si primio i prihvatio, pogotovu ovu: -"Veliki se planovi ostvaruju strpljenjem i s mnogo vremena. Više se mušica uhvati na kapi meda nego na bačvi octa!" Tako si osnovao Družbu nazvanu *Salezijanci* koju je odobrio papa. U oratorij dolazi i dječak Dominik Savio koji je rekao da sve što želi to je da postane lijepo odijelo za Gospodina. Jer na križu smo ga razodjenuli, a Dominik Savio će nakon samo tri godine boravka uz tebe ostaviti neizbrisiv trag i ući u svetost. Ti si to mogao, da tvoja blizina potakne ljude na svetost. Jer nosio si Boga u srcu. Dječacima si govorio – „Igrajte, skačite, galamite, samo nemojte grijешiti!“ Imao si dar spoznanja srca, čitao grijeh u ispovjedaonici, predvidio buduće događaje. Bio si Očev miljenik koji se zalagao za ostvarenje Božjeg plana. Jer Bog ljubi svoja stvorenja i po poslušnim odabranicima ostvaruje milosti. Nesebično si se trošio u radu, prvo osnivanjem družbe svetog Alojzija, pinardijevu kuću si opremio da postane zanatska i interna škola siromašnih naučnika. Kasnije si otvorio prvu salezijansku kuću izvan Torina, započeo gradnju svetišta Marije Pomoćnice, osnovao "*Družbu kćeri Marije Pomoćnice*", a šalješ i prve misionare u Južnu Ameriku, nakon čega osnivaš i treći salezijanski red, suradnike. Tiskaš "*Biblioteke talijanske mladeži*", Biblijsku povijest, "Decimalni metrični sustav, Povijest Italije, pokrećeš list za mlade „Prijatelj mladeži“, Katoličko štivo, Uspomene iz Oratorija. Da, bio si pravi prijatelj mladeži. Ali tvoje su sposobnosti željeli koristiti i oni koji su bili manje sposobni, a oni najljubomorniji čak su dvojili u tvoju zdravu pamet, kako se to često zna dogoditi predanim Božjim radnicima. Nisu

te štedjeli kritikama, optužbama, ali ti si u svojoj strpljivosti sve podnosio. Već umornom, povjerali su ti izgradnju velikog svetišta u Rimu, crkvu Srca Isusova. A za srce Isusovo želio si činiti sve što je u tvojoj moći. Ono što je nadilazilo tvoje snage, prepuštao si Majci Mariji Pomoćnici uzdajući se u njezin zagovor i pomoć. Zbog skupljanja potrebnih sredstva za crkvu putovao si po Francuskoj i Španjolskoj, što ti je dodatno narušilo zdravlje i oduzelo snagu, ali i taj si povjereni posao uspješno doveo do kraja i sudjelovao na posveti. Već si poslao salezijance u misije sanjavši da se Evanđelje širi među gorostasnim divljacima, tako da je Argentina i Patagonija postala prvo odredište misionara, pa Urugvaj, Čile, Brazil i Ekvador, a kasnije se proširilo na mnoge destinacije. Tako se tvoj nauk, selezijansko učenje, Gospodnji nauk ljubavi prema mladima, proširio i na našu zemlju, počevši od Rovinja 1913. i zatim ovdje u Rijeci, pa Zagrebu, Splitu i Zadru. Premda si svoje nježne oči pune blagosti zatvorio u zoru 31. siječnja 1888. Godine, ušao si u ono isto Nebo za koje si tako neumorno radio ovdje na zemlji.

Don Bosco, znamo da nisi slučajno tu. Nisi došao samo tako, da prođu tvoji zemni ostaci i da na to zaboravimo kad te više ne budemo gledali ovako, kao danas. Kao što kod havarije na nuklearki, dobro znamo da je iscurilo štetno zračenje te da će mnogi ljudi, koji su se našli u blizini nažalost od zračenja i stradati, ovo je duhovna stvarnost u koju mogu povjerovati oni koji znaju da Bogu ništa nije nemoguće. Tvoja je urna, blizina tvojih kostiju ono duhovno pozitivno zračenje koje može dotaknuti naša srca i našu vjeru. I mnoge će danas, i ovih dana, blizina tvoje veličine, dotaknuti kroz Božju iscjeliteljsku i obnoviteljsku snagu. Jer treba nam razumijevanje za mlade. Treba nam Bog koji će nam reći – ne silom, niti snagom, već Duhom Mojim. Don Bosco, zaboravili smo ona tri jednostavna prva tvoja pravila: da ne činimo nikakvo djelo koje bismo se zastidjeli kao kršćani, da ispunjavamo svoje radne i vjerske dužnosti i da budemo veseli. Zato ti hvala što si došao, jer je ovo pravi čas. Francuske, oktobarske, industrijske i ine Revolucije se više ne nazivaju tim imenom, danas je došla - globalizacija. Vjera je nešto što liberalnom društvu smeta. Vjernici se smatraju nazadnjacima, primitivcima, svaka krepost je ismijana u svim medijima. Ozrača nas Božjom radošću, ohrabri nas Evanđeljem. Djeca su potrebna naše ljubavi i nježnosti. Generacije mladih se gube u ispraznostima i krivim učenjima. Malo je majki Margareti, koje ne žele da im dijete bude bogato, već pravedno. Don Bosco, trebaju nam današnji, budući sveci, a gdje ih naći? Ti, da bi pridobio prijatelje među siromašnim dječacima, na početku si se služio čak i mađioničarskim trikovima. I hodao si po trapezu, izvlačio pijetla iz šešira, vrtio tavu na nosu, iz usta vadio desetak šarenih kuglica, rukovao čarobnim štapićem. Ali, zato su kasnije, svi koji su gledali tvoju predstavu morali s tobom kleknuti i moliti cijelu Krunicu. To je bila tvoja naplata. Daj i nama veselje, rasonodu, svjetovnost, ali tako da pristanemo na svaku žrtvu ugodnu Bogu. Vрати nas molitvi Krunice, jer po krunici ti je Gospa dala blagoslov i zaštitu, po njoj si rastao u svetosti. Crkvu Marije Pomoćnice si počeo graditi s 8 novčića. Mi kukamo i kad imamo previše. Ti si petnaest kruščića lomio i razdijelio na 400 učenika i to, kad je mali Franjo želio otići iz društva, pa ga je to čudo primoralo da ostane i da kasnije postane tvoj salezijanski zastupnik. Nazvali su te i svećenik čudotvorac od palente, jer si sa svoja zadnja 4 novčića nahranio palentom jednu veliku obitelj. Iz lonca si vadio kuhane kestene dok se nisu svi u

oratoriju najeli, iako su znali da je u lonac ubačeno tek nekoliko kestena. Ali, ti si dječacima obećao da će jesti kestene, i Bog te čuo i uslišao. I uvijek te uslišavao. Čak i onaj metak, kojim te ljubomorni atentator gađao, morao je promijeniti svoju putanju i promašiti te. Pa i veliki, ničiji pas Sivač se pojavio u danima kada su te uhodili i željeli prebiti na putu, pa te on nekoliko puta obranio. Govorio si dječacima – ja sam samo siromašni svećenik, ali kad bih imao samo komadić kruha, podijelio bih ga s vama. Mi često imamo ne samo kruha, nego i pogače i torte, ali teško nam je podijeliti s nekim. Radije bismo se šakama obračunali. Pošalji k nama Isusa i Mariju koji će nam reći kao i tebi – s blagošću i ljubavi predgajajte prijatelje. Jer onda će se moći ispuniti tvoje obećanje da nas sve čekaš u raju. Jer bez Isusa i Marije, mi ne možemo svladati te lekcije učenja ljubavi. Otvori u našem srcu svoj oratorij, učini nas sve dionicima svoje družbe, jer ako ostanemo isti, nakon tvog posjeta, morat ćeš nam doći ponovno, pa ponovno i opet. A znamo da imaš posla i u drugim krajevima svijeta, jer svijetu je potreban zagovor svetaca. Naši mladi trebaju razumijevanje i pastoralnu ljubav da bismo mogli "evangelizirati odgajajući, odgajati evangelizirajući". Kako u ono vrijeme dok si živ kročio, tako i sad kad nas častiš nazočnim tijelom, ali si duhom nazočan. Znaš da je svako ljudsko biće potrebno uvažavanja. Mi mnogo ljudi sretnemo, ali nas malo ljudi takne. Ti si zaustavio tisuće i tisuće mladih, zadržao se s njima, pozvao ih Kristovim riječima, oduševio ih za Njega i učinio ih sretnima i svetima. Učini nas barem malo boljim. Tvoj duhovni vođa svećenik Cafasso, dao ti je savjet da prođeš gradom i dobro promotriš život". Vidio si ljudsku bijedu, očajan život, mlade koji su lutali ulicama besposleni, izgubljeni i spremni na svako zlo. To su i danas mnogi naši mladi. Potraži našeg današnjeg Bartolomeja Garellija, Mihaela Ruu, Pavla, Filipa, Stjepana, Josipa, Karla i ostale, pa preko 3 tisuće svećenika je izašlo iz tvojih redova. U nama potakni isti žar svog srca, jer nisi li rekao – ukrali ste mi srce! Ne krade se ono što ne vrijedi. Daj nam udio u baštinu – tu nesebičnu ljubav za mlade. Jer ako se temelji ne učvrste, uzalud se trude graditelji. Osnovao si "Suradnike", treću granu salezijanske obitelji. Rekao si im - "Vaša je ljubav otrla mnoge suze i spasila brojne duše." Tvoja je tajna uspješnosti jednostavna, u tri riječi - razum, vjera, ljubavnost. Kad je Bog "domaćin kuće" tad nema prijetnji, nego se urazumljuje odgajanika, nema straha jer vlada ljubav, onda je to prava obitelj. Posljednje su ti riječi bile:

"Volite se kao braća. Činite dobro svima, zlo nikome... Recite mojim dečkima da ih sve čekam u nebu."

Daj da možemo odgajati predlažući dobro u prikladnim i zanimljivim iskustvima, činiti da mladi rastu iznutra, naglašavajući unutarnju slobodu, da ih možemo radošću i oduševljenjem pridobiti za ispravnim odgojem karaktera. Daj da im pomognemo da postanu poštene i dobri kršćani, ali počni od nas. Za tebe je odgojen i zreo čovjek onaj građanin vjernik koji u središte svog života i kao temelj stavlja ideal novog čovjeka proglašenog po Isusu Kristu i koji je odvažni svjedok tih religioznih uvjerenja. A stupovi odgojne zgrade koju moramo uzidati u sebi jesu euharistija, ispovijed, pobožnost prema Mariji, ljubav prema Crkvi i njezinim pastirima. Pa i ovakvi pohodi svetaca su prozori koje otvaramo prema živom Nebu naslućujući okus raja. Podsjeti nas na svoje izreke:

Da su Dva krila kojima se leti u nebo: ispovijed i pričest. Da Ljudske hvale ne vrijede ništa osim da u nama probude ambicije i oholost. Da u napasti zazovemo svoga anđela čuvara. Da su Djeca Božja radost. Više da se klonimo loših prijatelja više nego zmija otrovnica. da su loše knjige i loši sadržaji poput raka koji razara organizam mladog čovjeka. da nas je Gospodin dao na svijet jedne za druge. Da budemo strpljivi i molitveni. jer kad molimo, iz dva zrna narast će četiri klasa. Da je Neposlušnost korijen svih zala. Podsjeti nas da kad neko dijete ostavi svoje roditelje i slijedi Božji poziv, Isus Krist zauzima njegovo mjesto u obitelji. Da budemo dragi Mariji Pomoćnici, potrebno je da štujemo njezinog Sina, da pristupamo sakramentima, da što češće primamo svetu pričest, a ako je ne možemo primiti, da učinimo duhovnu pričest; da sudjelujemo pri svetoj misi, posjećujemo Presveti Sakrament, činimo djela milosrđa u čast Isusu jer se Gospodinu sviđa da živimo u ljubavi. Ponovi nam da Marija Pomoćnica voli mlade, pa prema tome, voli i blagoslivlja one koji se brinu za njih. ako posjećujemo često Isusa, sotona nas nikad neće nadvladati. Ako želimo da naši materijalni poslovi napreduju, pobrinimo se da u njima najprije tražimo Božje interese. I da moramo, kad netko vrijeđa Boga, vikati poput vukova. Rekao si da gajimo veliku, nježnu, istinsku i postojanu pobožnost prema Mariji jer da kad bismo znali koliku važnost ima ta pobožnost, ne bismo je zamijenili za sve zlato svijeta.

Don Ivane Bosco, ne sumnjamo da ćeš učiniti još koje čudo u ovoj župi, u ovoj crkvi. Od tvrdog drveta mušmule, nesavjetljivih grana, ti možeš zagovarati da nas Bog omekša u vrbovo pruću, pa da Isus i Marija od nas izrade košare koje će služiti u Božjim poslovima. Moći ćemo tada nositi grožđe iz Gospodinovih vinograda, ili možda dječicu punu radosti i smijeha.

Hvala ti što si došao, i ostani s nama. Ostani u duhu s nama i uči nas kako blagošću pridobivati protivnike. Vрати nas Krunici. Nauči nas onu svoju molitvu koju je monsignor Cagliari izgovorio u času tvoje smrti, a naučio ju je od tebe, još kad je bio dječak:

Isuse, Josipe i Marijo, darujem vam svoje srce i svoju dušu!

Isuse, Josipe i Marijo, budite mi nazočni u času moje smrtne borbe!

Isuse, Josipe i Marijo, neka u miru s vama izdahne moja duša!

Jer samo u tom predanju, moći ćemo se vidjeti u Raju, a to je tvoja želja. Ma i naša, iako smo još slabi! Hvala ti, don Ivane Bosco! Hvala ti što si došao, ozrači nas svojom djelatnom ljubavlju! Ozrači jako! Hvala ti...

Diana Rosandić